

Ι Σ Π Α Ν Ι Α

Ἐρθάσαμεν ἐπὶ τέλους εἰς τὸν σιδηρόδρομον, καὶ, ἰδέτε, μοναδική τυχὴ! μόνος ὅπως ἤμην ἐντὸς τοῦ ὀχήματος, ἡδυνάμην νὰ κοιμηθῶ ὡς σουλτάνος, καὶ ὅμως δὲν κατώρθωσα νὰ κλείσω τοὺς ὀφθαλμούς μου. Ἡσθάνομην φοβεράν θλίψιν ἐν τῇ καρδίᾳ μου, σκεπτόμενος ὅτι εἶχον κάμει τὸ ταξίδιον ἐκεῖνο ἐν καιρῷ νυκτός, καὶ ὅτι δὲν εἶχον ἰδῆ τίποτε, καὶ ὅτι δὲν ἡδυνάμην νὰ ἀπολαύσω τὸ θέαμα, ὅπερ παρείχε μακρόθεν ἡ Γρανάδα! Καὶ ἤρχοντο εἰς τὴν μνήμην μου οἱ γλυκεῖς στίχοι τοῦ Μαρτίνου δέλλα Ρόζα:

«Ὡ ἀγαπημένη μου πατρίς! Σὲ ἐπαναβλέπω ἐπὶ τέλους! Ἐπαναβλέπω τὸ ὠραῖόν σου ἔδαφος, τοὺς φαεινοὺς καὶ γονίμους ἀγρούς σου, τὸν λαμπρόν σου ἥλιον, τὸν ἡσυχὸν οὐρανόν σου!

»Ὡ ναί! Βλέπω τὴν περιώνυμον Γρανάδαν ἐκτεινομένην ἐπὶ τῆς πεδιάδος, ἀπὸ τοῦ ἑνὸς καὶ τοῦ ἄλλου λόφου, τοὺς πύργους τῆς, ἀνυψουμένους ἐν τῷ μέσῳ τῶν αἰωνίως πρασίνων κήπων, τοὺς κρυσταλλώδεις ποταμούς τῆς φιλοῦντας τὰ τείχη τῆς, τὰ ὑπερήφανα βουνά τῆς περικυκλοῦντα τὰς κοιλάδας τῆς, καὶ τὴν Σειράν Νεβάδαν στέφουσιν τοὺς μακρυνούς ὀρίζοντας!

»Ὡ! ἡ ἐνθουσίᾳ σου μὲ ἠκολούθει πανταχοῦ, Γρανάδα! ἐτάραττε τὰς τέρφεις μου, τὴν ἡσυχίαν μου, τὴν δόξαν μου, καὶ μοῦ ἐπέβρε τὴν ψυχὴν καὶ τὴν καρδίαν! Ἐπὶ τῶν παγυμένων ὀχθῶν τοῦ Σηκουάνα καὶ τοῦ Ταμέσεως, ἐνθουμούμην τὰς φαεινὰς ὀχθὰς τοῦ Δάρρου καὶ τοῦ Ξενίλου καὶ ἀνεστέναζον! συχνὰ δέ, ἐνῷ ἐτόνιζον εὐθυμὸν ἄσμα, ὁ πόνος μου ἤρπασεν καὶ τὰ ὀκρυὰ ἀκράτητα ἐπνίγον τὴν φωνήν μου!

»Ματαίως ὁ τερπνὸς Ἄρνος μοῦ προσέφερε τὰς ἀνθοστεφείας ὀχθὰς του, ἄσυχον τῶν ἐρώτων καὶ τῆς εἰρήνης. Ἡ πεδιάς, ἡ ποτιζομένη ὑπὸ τοῦ ἡσυχίου Ξενίλου, — ἔλεγον, — εἶνε περισσότερον ἀνθισμένη! Ἡ δαιμονὴ ἐν τῇ ὠραίᾳ Γρανάδᾳ εἶνε προσφιλεστέρη! — Καὶ ἐψιθυρίζον τὰς λέξεις ταύτας μὲ φωνὴν ἀπέλπιδα καὶ ἐνθουμούμενος τὸν οἶκον τῶν γονέων μου, ἤγειρον μελαγχολικοὺς πρὸς τὸν οὐρανὸν τοὺς ὀφθαλμούς μου.

»Ποία εἶνε ἡ μαγεία σου, ἡ ἄφατος γοητεία σου, ὦ πατρίς, ὦ γλυκὺ ὄνομα, τὸ ὁποῖον εἶσαι τόσον προσφιλὲς εἰς ἡμᾶς! Ὁ μαῦρος Ἀφρικανὸς μακρὰν ἀπὸ τὴν ἔρημον ἥτις τὸν ἐγέννησε, κυττάζει μὲ ἀλγεινὴν ἀγανάκτησιν τοὺς θαλαρροὺς ἀγρούς. Ὁ ἀγροῖκος Λάπων, μακρὰν τοῦ πατρίου ἔδαφους, ποθεῖ τὰς αἰωνίας νυκτὰς καὶ τὸν αἰώνιον πάγον. Καὶ ἐγώ, ἐγὼ ὅστις εἶχον τὴν ἀγαθὴν τυχὴν νὰ γεννηθῶ καὶ νὰ μεγαλώσω εἰς τοὺς εὐτυχεῖς σου κόλπους, εὐλογηθέντας παρὰ τοῦ Θεοῦ διὰ τῶν δώρων, ἐγώ, μακρὰν σεῦ, ἦτο δυνατόν νὰ σὲ λησμονήσω, Γρανάδα;»

Ἐρθασα εἰς Γρανάδαν, ἦτο βαθὺ σκότος, δὲν εἶδα οὔτε τὴν κατατομὴν μιᾶς οἰκίας. Μετέβην δι' ἐνὸς λεωφορείου εἰς τι ξενοδοχεῖον, ὅπου ἐδέησε νὰ ἀναμείνω ἐπὶ μίαν ὥραν μέχρις ὅτου ἐτοιμασθῇ ἡ κλίνη μου καὶ, ἐπὶ τέλους, ὀλίγον πρὸ τῶν τριῶν ὥρῶν τῆς πρωῒας, κατωρθώθη νὰ ἀναπαυθῇ ἡ κεφαλὴ μου ἐπὶ τοῦ προσκεφαλαίου. Ἀλλὰ τὰ ἀτυχήματά μου δὲν εἶχον τελειώσει. Ὅταν ἤρχιζον νὰ ἀποκοιμῶμαι, ἤκουσα εἰς τὸ παρακείμενον ὡματικὸν δυσδιάκριτον ψιθυρισμὸν καὶ ἀκολουθῶς μίαν φωνὴν ἀνδρικήν λέγουσαν εὐκρινῶς: — Ὡ τί ποδαράκι! Ὁ ἔχων σπλάγχνα ἀνθρώπινα, ἄς κρίνῃ! Τὸ προσκεφάλαιον ἦτο ὀλίγον ξυλωμένον, ἐτράβηξα ὀλίγον μαλλίον, ἔφραξα τὰ ὦτά μου καὶ ἀναπολῶν εἰς τὴν μνήμην μου

τὰς συμφορὰς τοῦ ταξιδίου μου, ἐκοιμήθην τὸν ὕπνον τῶν ἀπληπισμένων.

Τὴν πρωῒαν ἐξῆλθον ἐνωρίς καὶ περιπάτησα ἀνὰ τὰς ὁδοὺς τῆς Γρανάδας ἀναμείνων νὰ ἔλθῃ ἡ καταλλήλος ὥρα διὰ νὰ ἐπισκεφθῶ νέον τινὰ γραναδινόν, τὸν ὁποῖον εἶχον γνωρίσει ἐν Μαδρίτῃ ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Φερδινάνδου Γουέρα, ὀνόματι Γογγόραν, υἱὸν ἐπιφανοῦς τινος ἀρχαιολόγου καὶ ἀπόγονον τοῦ ἐκ Κορδύβης περιφήμου ποιητοῦ Λουδοβίκου Γογγόρα.

Τὸ μέρος τῆς πόλεως, ὅπερ εἶδα κατὰ τὰς ὀλίγας ἐκεῖνας ὥρας δὲν ἀνταπεκρίθη εἰς τὰς προσδοκίας μου.

Ἐφρόνουν ὅτι θὰ εὕρισκόν μυστηριώδεις ὁρμητικὰς καὶ λευκοὺς οἰκίσκους ὅπως ἐν Κορδύβῃ καὶ Σεβίλλῃ. Ἀπεναντίας εὗρον μεγάλας πλατεῖας, μερικὰς ὁδοὺς εὐθείας καὶ τὰς λοιπὰς σκολιὰς καὶ στενάς, ἀλλὰ ἐχούσας ἐκατέρωθεν ὑψηλὰς οἰκίας, μὲ ζωγραφίαν ψευδῶν ἀναγλύφων, μὲ ἐρωτιδεῖς καὶ στεφάνους καὶ ἄλλα πολυχρώμα κοσμήματα, ἀνευ τῆς ἀνατολικῆς ἐκεῖνης ὀψείας τῶν ἄλλων πόλεων τῆς Ἀνδαλουσίας.

Τὸ κατώτερον μέρος τῆς Γρανάδας εἶνε σχεδὸν ὁλόκληρον κτισμένον μὲ τὴν κανονικότητά τῶν νεωτέρων πόλεων. Διερχόμενος διὰ τῶν ὁδῶν ἐκείνων, κατελήφθην ὑπὸ ἀγανακτήσεως, καὶ βεβαίως θὰ ἐπαρουσίαζον εἰς τὸν κ. Γογγόραν πρόσωπον σκυθρωπὸν, ἐὰν κατὰ τυχὴν, ἐνῷ περιεπλανώμην ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, δὲν εὕρισκόμην εἰς τὴν περίφημον Ἀλαμέδαν, ἥτις φημιζέται ὅτι εἶνε ὁ ὠραιότερος περίπατος τοῦ κόσμου καὶ ἥτις μὲ ἀντὴρμείψεν ἐκατονταπλασίως διὰ τὴν μισητὴν κανονικότητα τῶν ὁδῶν αἵτινες ἄγουσιν εἰς αὐτήν.

Ἡ Ἀλαμέδα εἶνε μία μακρὰ δενδροστοιχία, τόσον ἐκτακτοῦ πλάτους, ὥστε νὰ ἤμπορουν πεντήκοντα ἀμάξαι νὰ βαδίσουν κατὰ μέτωπον, ἐκατέρωθεν δὲ αὐτῆς ὑπάρχουν ἄλλαι δενδροστοιχίαι μικρότεραι. Τὰ δένδρα σχηματίζουν εἰς μέγα ὕψος ἑνα ἀπέραντον πράσινον θόλον, τόσον πυκνόν, ὥστε νὰ μὴ δύναται νὰ εἰσχωρήσῃ οὔτε μία ἀκτίς ἡλίου.

Εἰς τὰ δύο ἄκρα τῆς μεσαίας δενδροστοιχίας ὑπάρχουν δύο κολοσσαῖαι κρήναι, αἵτινες ἐξεκοντίζουν ἀφθονον ὕδωρ, ἐν εἰδει λεπτοτάτης βροχῆς. Τὰς δενδροστοιχίας διασχίζουν κρυσταλλώδη ρυάκια, ἐν τῷ μέσῳ ὑπάρχει κήπος πλήρης ρόδων, μύρτων, ἰάσμων καὶ πιδάκων, ἀπὸ τὸ ἐν μέρος ρεῖ ὁ ποταμὸς Ξενίλος, ἐν τῷ μέσῳ δύο ὀχθῶν, κεκαλυμμένων ὑπὸ δασῶν δάφνης, μακρὰν φαίνονται τὰ χιονοσκεπῆ ὄρη, ἐπὶ τῶν ὁποίων διαγράφονται αἱ φανταστικαὶ κόμραι τῶν μεμακρυσμένων φοινίκων, πανταχοῦ δὲ ζωηρὰ, πυκνὴ καὶ πλουσία πρασινάδα, διὰ μέσου τῆς ὁποίας διακρίνεται τις ἐδῶ καὶ ἐκεῖ λωρίδα τινὰ ἐκ τοῦ μαγευτικοῦ ἐκείνου σαπφειροῦ οὐρανοῦ.

Ἐπιστρέφων ἐκ τῆς Σαλαμέδας, συνήντησα μέγα ἀριθμὸν χωρικῶν, οἵτινες ἐξήρχοντο τῆς πόλεως, εἴτε ἀνὰ δύο, εἴτε καθ' ὁμίλους μὲ τὰς γυναῖκάς των καὶ μὲ τὰ τέκνα των, ἔζοντες καὶ χροεντιζόμενοι.

Ἡ ἐνδυμασία των δὲν μοῦ ἐφάνη διάφορος ἐκείνης τῶν χωρικῶν τῇ Κορδύβῃ καὶ τῇ Σεβίλλῃ. Εἶχον πῖλον ἐκ βελούδου, τινὲς μὲν μὲ γύρον πολὺ πλατύν, ἄλλοι δὲ μὲ γύρον ὑψηλόν καὶ κμπύλον, ἐπενδύτην βραχύν, κατεσκευασμένον ἐκ λωρίδων ἐριούχου, διαφόρου χρωματισμοῦ, ζώνην ἐρυθράν ἢ κυανθὴν, περισκελίδαν στενὴν καὶ κομβωμένην καθ' ὅλον τὸ μήκος τῶν μηρῶν καὶ ζεῦγος περινημίδων ἐκ δέρματος ἀναικτοῦ ἀπὸ τοῦ ἐνὸς μέρους, ὥστε νὰ φαίνωνται αἱ κνήμαι. Αἱ γυναῖκες ἐνδύονται ὅπως καὶ εἰς τὰς λοιπὰς ἐπαρχίας καὶ δὲν ὑπάρχει ἀξιοσημειωτὸς τις διαφορὰ οὔτε εἰς τὰ πρόσωπα.

Μετέβην εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ φίλου μου καὶ εὗρον αὐτὸν βυθισμένον εἰς τὰς ἀρχαιολογικὰς του μελέτας, ἐμπροσθεν σωροῦ ἀρχαίων νομισματοσήμεων καὶ ἱστορικῶν λίθων. Μὲ ὑπεδέχθη γηθοσύνως καὶ φιλοφρόνως ὡς γνήσιος Ἀνδαλούσιος καὶ ἀφοῦ ἀντηλλαξάμεν τοὺς πρώτους χαιρετισμούς, ἐπροφέραμεν ἀμφοτέρω ὁμοφώνως τὴν μαγικὴν ἐκείνην λέξιν, ἥτις εἰς κάθε μέρος τοῦ κόσμου διεγείρει εἰς πᾶσαν ψυχὴν ταραχὴν μεγάλων ἀναμνήσεων καὶ αἰσθημα κρυφίου πόθου, ἥτις δίδει τὴν τελευταίαν ὠθησιν πρὸς τὴν Ἰσπανίαν εἰς τὸν συλλαβόντα τὸ σχέδιον τοῦ ταξιδίου καὶ μὴ ἀποφασίσαντα ἀκόμη τὴν ἀναχώρησιν, ἥτις κινεῖ εἰς πάλμους τὴν καρδίαν τῶν ποιητῶν καὶ τῶν ζωγράφων καὶ κάμνει νὰ σπινθηροβολοῦν οἱ ὀφθαλμοὶ τῶν γυναικῶν : τὴν Ἀλάμβραν !

Ἐξήλθομεν ἀμέσως.

Ἡ Ἀλάμβρα κεῖται ἐπὶ ὑψηλοῦ λόφου δεσπόζοντος τῆς πόλεως καὶ παρουσιάζει μακρόθεν τὴν ὄψιν φρουρίου, ὅπως σχεδὸν ὅλα τὰ ἀνατολικά ἀνάκτορα. Ἀλλ' ἀνερχόμενος μετὰ τοῦ Γογγόρα τὴν ὁδὸν Γκομέλες, ἥτις ἄγει εἰς τὰ περιώνυμα ἀνάκτορα, δὲν εἶχον ἀκόμη ἰδεῖ τείχη οὔτε μακρόθεν καὶ δὲν ἠδυνάμην νὰ εἶπω πρὸς ποῖον μέρος τῆς πόλεως ἔκειντο. Ἡ ὁδὸς Γκομέλες εἶνε ἀνωφερὴς καὶ διαγράφει ἐλαφρὴν καμπύλην, ὡς ἐκ τούτου ἐπ' ἀρκετὴν ὥραν δὲν βλέπει τις ἐμπρὸς ἄλλο ἢ οἰκίας καὶ νομίζει ὅτι ἡ Ἀλάμβρα εἶνε ἀκόμη μακρὰν. Ὁ Γογγόρας δὲν ὠμίλει, ἀλλ' ἀνεγίνωσκον ἐν τῷ προσώπῳ του ὅτι ἔχειρε ζωηρῶς ἐν τῇ ψυχῇ του ἀναλογιζόμενος τὴν ἐκπληξιν καὶ τὴν εὐχαρίστησιν ἣν ἐπρόκειτο νὰ αἰσθανθῶ. Παρετῆρει κατὰ γῆς μειδιῶν, ἀπεκρίνετο εἰς ὅλας τὰς ἐρωτήσεις μου μὲ ὕψος ὅπερ ἐσήμαινεν : — ἐντὸς ὀλίγου θὰ ἴδῃς, — καὶ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ὕψονε τοὺς ὀφθαλμούς· λαθρα διὰ νὰ καταμετρήσῃ τὴν ὁδὸν ἥτις μᾶς ὑπελείπετο ἀκόμη. Καὶ ἐγὼ ἔχαιρον τόσον μὲ τὴν εὐχαρίστησίν του ἐκείνην, ὥστε θὰ τὸν ἐνηγκαλιζόμην διὰ νὰ τὸν εὐχαριστήσω.

Ἐφθάσαμεν πρὸ μεγάλης τινὸς πύλης ἥτις φράττει τὴν ὁδὸν ὁ Γογγόρας μοῦ εἶπεν : — Ἐφθάσαμεν. — Εἰσῆλθον.

Εὐρέθην ἐντὸς μεγάλου δάσους, οὗτινος τὰ δένδρα εἶχον ἀτελεύτητον ὕψος καὶ ἦσαν κεκλιμένα τὰ μὲν πρὸς τὰ δεξιά, ἀπὸ τὸ ἐν καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος μεγάλης τινὸς δενδροστοιχίας, ἥτις ἀνέρχεται πρὸς τὸν λόφον καὶ γάνεται εἰς τὴν σκιάν, τόσον δὲ πυκνὰ φυτευμένα, ὥστε μετὰ δυσκολίας ἠδύνατο νὰ διέλθῃ τις διὰ μέσου αὐτῶν, ὅπουδῆποτε δὲ καὶ ἂν παρατηρήσῃς δὲν βλέπεις ἢ κορμούς, οὔτινες νομίζεις ὅτι κλείουν τὴν ὁδὸν ὡς συνεχὲς τοῖχος. Τὰ δένδρα διασταυροῦσι τοὺς κλώνας ἄνωθεν τῆς δενδροστοιχίας· εἰς τὸ δάσος δὲν εἰσδύῃ οὔτε ἀκτὶς ἡλίου ἢ σκιά εἶνε βαθυτάτη· πανταχόθεν δὲ κελαρύζουν ρυάκια, καὶ ψάλλουν ἀηδόνες, καὶ πνέει αὖρα ἐαρινή.

— Εἴμεθα εἰς τὴν Ἀλάμβραν, μοῦ εἶπεν ὁ Γογγόρας· στρέψατε ὀπίσω καὶ θὰ ἴδῃτε τοὺς πύργους καὶ τὰ τείχη μὲ τὰς ἐπάλξεις.

— Μὰ ποῦ εἶνε τὸ παλάτι ; ἠρώτησα.

— Εἶνε μυστήριον, μοῦ ἀπεκρίθη ἄς προχωρήσωμεν, εἰς τὴν τύχην.

Ἀνῆλθομεν διὰ μιᾶς δενδροστοιχίας κειμένης παραπλεύρως τῆς μεγάλης μεσαίας δενδροστοιχίας καὶ ἀνερχομένης πρὸς τὴν κορυφὴν τοῦ λόφου δι' ἐλιγμῶν. Τὰ δένδρα σχηματίζουν ἐπάνω εἰδὸς τι σκιαδός, ἥτις κρύπτει καθ' ὁλοκληρίαν τὸν οὐρανόν, πληθὺς δὲ ἀνθέων διαφόρων ὠραιοτάτων χρωμάτων, σκερπίζουν πανταχοῦ τὸ ἡδὺ αὐτῶν ἄρωμα.

— Ἀς σταθῶμεν μίαν στιγμὴν, εἶπον, θέλω νὰ εἰσπνεύσω ἀπὸ αὐτὴν τὴν αὖραν. Νομίζω ὅτι περιέχει δὲν εἰξεύρω ποῖα μυστηριώδη σπέρματα, τὰ ὅποια ἐγγεόμενα εἰς τὸ αἶμα παρατείνουν τὴν ζωὴν. Ἡ αὖρα αὕτη μυρίζει νεότητα, ὑγείαν.

— Ἰδοὺ ἡ θύρα, ἀνέκραξεν ὁ Γογγόρας.

Ἐστράφην ὡς νὰ μὲ εἶχον κεντήσῃ εἰς τὴν πλευράν καὶ εἶδον εἰς ἀπόστασιν ὀλίγων βημάτων ἐμπροσθέν μου μέγαν τετράγωνον πύργον, χρώματος βαθέως ἐρυθροῦ, φέροντα περὶ

τὴν κορυφὴν του ἐπάλξεις, μὲ τοξευδῆ θύραν, ἐπὶ τῆς ὁποίας διακρίνονται γεγλυμμένοι μία κλεῖς καὶ μία χεῖρ.

Ἠρώτησα τὸν ὁδηγόν μου, ὅστις μοῦ εἶπεν ὅτι ἐκείνη ἦτο ἡ κυρία εἰσόδος τῆς Ἀλάμβρας, καὶ ὅτι ἐκαλεῖτο ἡ θύρα τῆς Δικαιοσύνης, διότι ὑπὸ τὸ τόξον ἐκεῖνο οἱ Ἀραβες βασιλεῖς ἐσυνέθιζον νὰ ἀπαγγέλουν τὰς ἀποφάσεις των. Ἡ κλεῖς σημαίνει ὅτι ἡ θύρα ἐκείνη εἶνε ἡ κλεῖς τοῦ φρουρίου, ἡ δὲ χεῖρ παριστᾷ συμβολικῶς τὰς πέντε κυρίας ἐντολὰς τοῦ Ἰσλάμ : Προσευχὴν, νηστείαν, εὐεργεσίαν, πόλεμον ἱερὸν καὶ προσκύνημα εἰς τὴν Μέκκαν.

Μία ἀραβικὴ ἐπιγραφή ἐπιβεβαιεῖ ὅτι τὸ κτίριον ἀνηγέρθη πρὸ τεσσάρων αἰώνων ὑπὸ τοῦ σουλτάνου Ἀβούλ Ἀγάγ Γουσουφ, ἑτέρα δὲ ἀναγινωσκόμενη καὶ σήμερον ἐστὶ ἐπὶ τῶν στύλων λέγει : « Δὲν ὑπάρχει ἄλλος Θεὸς ἐκτὸς τοῦ Ἀλλάχ καὶ ὁ Μωάμεθ εἶνε ὁ προφήτης αὐτοῦ ! Δὲν ὑπάρχει ἐξουσία οὔτε ἰσχὺς ἐκτὸς τοῦ Ἀλλάχ ! »

Διήλθομεν ὑπὸ τὴν θύραν καὶ ἐξηκολουθήσαμεν νὰ ἀνερχώμεθα διὰ τινος κεκρυμμένης ὁδοῦ, μέχρις οὐ εὐρέθημεν ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ λόφου ἐν τῷ μέσῳ πλατείας περικυκλουμένης ὑπὸ τείχους καὶ πλήρους φυτῶν καὶ ἀνθέων. Ἐστράφην ἀμέσως πρὸς τὴν κοιλάδα διὰ νὰ ἀπολαύσω τὸ θέαμα, ἀλλ' ὁ Γογγόρας μὲ συνέλαβεν ἀπὸ τοῦ βραχίονος καὶ μὲ ἠνάγκασε νὰ παρατηρήσω ἀπὸ τὸ ἀντίθετον μέρος.

Ἦμην ἐμπροσθεν μεγάλου ἀνακτόρου, ἀνήκοντος εἰς τὸν ρυθμὸν τῆς Ἀναγεννήσεως, κατὰ τὸ ἥμισυ ἐρειπιωμένου καὶ ἔχοντος ἑκατέρωθεν μικρὰς τινὰς οἰκίας πενιχροῦ ἐξωτερικοῦ.

— Τί παιγνίδι εἶνε αὐτό ; ἠρώτησα. Μὲ ὡηγεῖτε ἐδῶ διὰ νὰ ἴδω ἐν ἀραβικὸν παλάτιον καὶ εὐρίσκω φραγμένον τὸν ὁδόν ἀπὸ ἐν σύγχρονον κτίριον ; Ποῖος εἶχε τὴν κκοῦργον ἰδεῖν νὰ ἀνεγείρῃ τὴν οἰκοδομὴν αὐτὴν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ κήπου τῶν Καλιφῶν ;

— Ὁ Κάρολος Ε'.

— Ἦτο ἓνας βάνδαλος. Δὲν τοῦ ἐσυγχώρησα ἀκόμη τὴν γοτθικὴν ἐκκλησίαν, τὴν ὁποίαν ἐτοποθέτησεν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ Ἰσλαμίου τῆς Κορδούβης, καὶ τώρα μὲ αὐτὸ τὸ παληόσπιτο τὸν ἀπεχθάνομαι μὲ ὅλον τὸ στέμμα του καὶ ὅλην τὴν δόξαν του. Ἀλλὰ πρὸς Θεοῦ ποῦ εἶπε ἡ Ἀλάμβρα ;

— Εἶνε ἐκεῖ.

— Ποῦ ἐκεῖ ;

— Εἰς τὰ σπιτάκια ἐκεῖνα.

— Ὅχι δά !

— Σὰς δίδω τὸν λόγόν τῆς τιμῆς μου.

Ἐσταύρωσα τὰς χεῖρας καὶ τὸν παρετῆρησα. Ἐκεῖνος ἐγέλασε.

— Καὶ λοιπόν, ἀνέκραξα, τὸ μέγα αὐτὸ ὄνομα τῆς Ἀλάμβρας δὲν εἶνε ἄλλο, εἰμὴ μία ἀπὸ τὰς συνήθεις ἀγυρτικὰς ὑπερβολὰς τῶν ποιητῶν ! Ἐγὼ, ἡ Εὐρώπη, ὁ κόσμος ἐμπεζόμεθα οἰκτρῶς ! Καὶ ἤξιζεν ὁ κόσμος νὰ ὀνειρεύωμαι τὴν Ἀλάμβραν ἐπὶ τριακοσίας ἐξήκοντα πέντε νύκτας κατὰ συνέχειαν, διὰ νὰ ἔλθω ἔπειτα νὰ ἴδω ἓνα σωρὸν παληόσπιτα μὲ μερικὺς σπασμένους στύλους καὶ μεσοσθυσμένας ἐπιγραφάς ;

— Πόσον μὲ διασκεδάζετε ! ἀπεκρίθη ὁ Γογγόρας καὶ ἐξερράχη εἰς γέλωτα. Ἐλάπε ἐδῶ λοιπόν νὰ πεισθῇτε ὅτι ὁ κόσμος δὲν ἐμπεζεται ἄς ἐμβωμεν εἰς τὰ παληόσπιτα.

[Ἐπεται συνέχεια].

Π. Α. ΒΑΛΒΗΣ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΔΟΥΜΑ (γιοῦ)

ΤΟ ΣΤΟΙΧΗΜΑ ΤΩΝ ΠΕΡΙΣΤΕΡΩΝ

Β'

— Εὐχαριστήσατε τὸν πατέρα μου, εἶπεν ἡ νεάνις, ὡθοῦσα τὸν Λέοντα πρὸς τὸν κύριον Λεβρέν, δέχεται τὴν πρότασίν σας.